Scris de Ninel Ganea
Miercuri, 07 Martie 2012 00:14

Un articol aparut la sfarsitul lunii februarie, in Jurnalul de Etica Medicala, o publicatie peer-review de cea mai inalta calitate academica, conform standardelor actuale, a dat nastere la dezbateri incinse. Materialul "Avortul post-natal: De ce ar trebui să trăiască bebeluşul?", semnat de Francesca Minerva si Alberto Giubilini, ambii de la Universitatea din Melbourne, pleda pentru moralitatea uciderii acelor nou-nascuti deveniti indezirabili pentru parinti. Ideea nu este neaparat noua si nu ma refer aici la practicile barbare din Sparta, Roma sau ceea ce s-a intamplat mai recent in tari precum China, India si Pakistan.

In anul 1993, filosoful Peter Singer argumenta ca niciun nou nascut nu poate fi considerat fiinta umana pana la implinirea varstei de 30 de zile.

Din acest motiv, el sustinea ca doctorii ar trebui sa-i extermine imediat pe cei care se dovedesc incapabili fizic. “Nou-nascutii nu se nasc cu constiinta sinelui. Ei nu sunt persoane. Viata unui bebelus este mai putin valoroasa decat viata unui porc, a unui catel sau a unui cimpanzeu”, declara Singer, din postura de Profesor de Bio-Etica a Universitatii Princeton. In treacat fie spus, el militeaza astazi pentru acordarea unui statul moral si protectie legala maimutelor.

Filozoful Michael Tooley declara, in 1972, ca o fiinta umana are un drept la viata cata vreme detine “un concept al sinelui ca un subiect continuu de experiente si alte stari mentale”. In opinia sa, infanticidul ar trebui sa fie permis doar in primele sapte zile.

Mai recent, un alt filozof american, Jeffrey Reiman argumenta in aceleasi coordonate, insa nu

avansa vreo perioada concreta pana la care nou-nascutii pot fi ucisi. De asemenea, handicapatii mental nu ar trebui sa se bucure de niciun respect si, in consecinta, ar trebui sa dispara, conform aceluiasi autor.

Problema infanticidului este direct legata, printre altele, de problema avortului si, din acest punct de vedere, cred ca intreaga teorie construita de autorii enumerati mai sus este in mare masura coerenta. In conditiile in care avortul este neproblematic moral atunci nu cred ca se poate ridica un argument solid impotriva ideii de infanticid. “Pentru acei oameni care considera ca avortul este imoral, argumentul meu nu are niciun sens” , declara Minerva. In fond, daca totul se rezuma la ideea unui criteriu strain de ideea de persoana, asa cum este ea inteleasa de traditia crestina ("Ce faceti celui mai mic dintre acesti frati ai Mei, Mie imi faceti"), in care fiecare om este conceput dupa chipul si asemanarea lui Dumnezeu, atunci nu exista nicio bariera suficient de puternica sa faca fata unui asalt antiumanist precum cel dezvoltat de Singer&co.

Pasul logic urmator in tipul de argumentatie privind avortul il reprezinta justificarea uciderii acelor oameni (vom trece rapid peste stadiul de nou-nascuti, copii) ce nu indeplinesc criteriile X de umanitate definite de o comunitate stiintifica sau care reprezinta o povara pentru societate. Mai ales ca toate aceste pozitii antiumaniste sunt cladite pe o structura consecintionalista.

De pilda, Minerva si Giubilini sustin, in articolul lor, ca sindromul Down este descoperit de testele prenatale doar in 64% din cazuri, iar cresterea unor astfel de copii reprezinta o truda atat pentru familie, cat si pentru societate, indiferent daca statul finanteaza ajutorul lor sau nu. Insa odata introdusa idea de colectivitate impersonala, ce suporta costurile cresterii sau aducerii pe lume a unui copil (“it takes a village to raise a child” – Hillary Clinton), se prabuseste atat ideea de familie cat si ideea de responsabilitate individuala. Ne transformam in unitati de masurare a eficientei, bunastarii generale, PIB-ului, samd, si ca atare putem fi sacrificati oricand, in functie de costurile agregate sau de criteriile de performanta “umana”. Sacralitatea fiintei umane nu va conta pentru ca nu va mai fi sustinuta de nimic exterior, in afara statului care pretuieste doar o stastica seaca si arbitrara.

“Doar pentru faptul de a fi o persoana umana nu reprezinta in sine un motiv suficient pentru a sustine ca cineva are un drept la viata”, afirma Minerva si Giubilini in articolul citat.

Caracterul autoritarist, cu un pregnant iz de inginerie sociala, al unor astfel de abordari se vede si din sustinerea unui punct colateral, precum ideea ca adoptia nu reprezinta un argument tare pentru salvarea nou-nascutilor deoarece “nu este intotdeauna in cel mai bun interes al

parintilor” si ar cauza un disconfort psihic inoportun. Acest tip de constructii teoretice indica limpede perspectiva tehnocratica, in care o elita stiintifica stabileste prin fiat ce este o fiinta umana, ce ar trebui sa simta, ce este bine, rau, etc. Intrebata in cursul unui interviu cum crede ca ar reactiona parintii unui copil cu sindromul Down cand ar citi articolul sau, Francesca Minerva a declarat: “De ce ar citi parintii unui copil afectat de sindromul Down materiale academice? Nici nu cred ca au pregatirea necesara pentru asa ceva…Oamenii nu stapanesc limbajul stiintific pe care noi il folosim”.

Julian Savulescu, editorul jurnalului in care a aparut articolul incriminat, a sustinut publicarea unor astfel de materiale, cata vreme sunt bine argumentate. Pentru cine nu stie insa, Savulescu este un profesor de bio-etica la Oxford, de origine romana, sustinator de seama al transhumanismului si al eugeniei. “Cred ca (eugenia –n.r.) ar trebui extinsa nu doar pentru a avea copii sanatosi, dar si pentru a avea copii cu gene care sa le imbunatateasca viata. De exemplu, genele pentru inteligenta, pentru memorie sau pentru controlul impulsurilor sunt utile indiferent de ce fel de viata vor alege copiii nostri sa traiasca”, declara el, intr-un interviu pentru Hotnews.

Insa probabil cea mai aberanta pozitie sustinuta de Julian Savulescu o reprezinta recomandarea adresata guvernelor de a administra fortat medicamente indivizilor prin intermediul retelelor de apa publica: “Medicamente care sa imbunatateasca memoria si alte aspecte ale cognitiei pot deveni disponibile in curand. Am putea dori nu doar sa avem dintii mai albi (aluzie la introducerea ascunsa de guvern a fluorului in apa potabila din SUA – n.r.), ci sa fim mai destepti. Un stat ce refuza sa-si perfectioneze populatia poate la fel de bine sa-i incapaciteze. Ce guvern ar refuza cetatenilor sai accesul la internet?”, se intreaba retoric profesorul de origine romana.

Din punct de vedere politic, cred ca prezenta tot mai numeroasa a unor astfel de idei si teorii arata ca virusul unui totalitarism stiintific, imaginat de oameni precum Bertrand Russell, H.G. Wells, Julian Huxley s.a, traieste bine mersi in cele mai prestigioase universitati ale lumii.

“Societatile stiintifice sunt inca in stadiul lor primitiv….Este de asteptat ca avansul psihologiei si fiziologiei sa ofere guvernelor mai mult control asupra mentalitatii individului decat au in acest moment statele totalitare. Dieta, injectiile si ordinele vor fi combinate de la o varsta foarte frageda pentru a produce un tip de personalitate si credinte pe care autoritatile le considera dezirabile, si orice opozitie critica a status-quo-ului va deveni psihologic imposibila” – Bertrand Russell, “Impactul stiintei asupra societatii” (1953){jcomments on}